

Vážené kolegyně, kolegové,

obědvali jsme v menze v pařížské Cité universitaire. Vedle sedící student nás chvíli poslouchal a pak se francouzsky zeptal – to mluvíte česky? Chodil s Českou, ta jej naučila dvě české věty, které reprodukoval s pozoruhodně dobrou výslovností, „je poněkud oblá“ a „u kafe se na ledacos přijde“. Zastavme se u druhé z nich. Opravdu, přijdeme na ledacos, aniž bychom se soustředili, analyzovali a syntetizovali? Jen tak, při lelkování, u kafe?

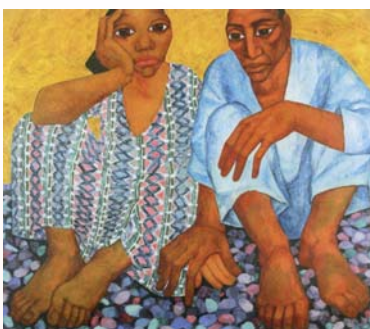
Před nedávnem jsem se účastnil v hotelu Gustav Mahler v Jihlavě diskuze o novém antiepileptiku. Jihlava leží uprostřed cesty mezi Brnem a Prahou a je oblíbeným místem podobných setkání. Hotel Mahler, nazvaný podle slavného rodáka z blízkého Kaliště, je umístěn v rozlehlé budově barokního kláštera. Přijeli jsme dřív, křídlo, kde se jednání konalo, bylo stranou hotelového provozu a já se vydal

courat po liduprázdných chodbách. Čekal jsem barokní fresky, překvapeně jsem však hleděl na řadu velkých, až monumentálních, barvami hýřících pláten, visících na zdech schodiště i chodeb. Hleděli z nich velké černé oči žen, dětí, mužů, celých rodin, byla tam svatba, smrt, vražda, bitka, oslava, strach, radost i smutek. Obrazy mne fascinovaly. Kdo je to na nich? Odkud jsou ti lidé, kdo je maloval? Snědá pleť, ženy s šátky na hlavách, černé vlasy spletené v cop, muži prostovlasí i s klobouky, děti vyparáděné i otrhané, všichni chudí. Vzpomněl jsem si, kde jsem podobná díla viděl. V Mexiku, obrovské nástěnné malby proslavily třeba David Alfa Siqueros nebo Diego Rivera. Ale co dělají mexické malby na pusté hotelové chodbě v bývalém klášteře uprostřed Česka? Na recepci věděli jenom to, že je malovala Češka a jsou tam už nějakou dobu, asi natrvalo.

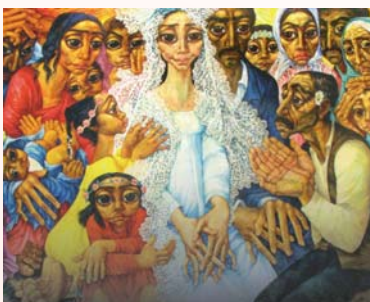
Krátce poté na mne hleděly ty uhrančivé černé oči ze stránky týdeníku Respekt. Reprodukovaný obraz se jmenoval Obrovské srní oči (romská rodina s měsícem). Článek byl věnován výstavě Míly Doležalové v brněnském Muzeu romské kultury. Míla Doležalová malovala po většinu svého života cikány. Znala je dobře, hrála si s nimi v dětství v rodném Prostějově, účastnila se etnologických výzkumů v Karlíně a na Vysočině, jezdila do osad na východní Slovensko. Nebylo to tedy Mexiko. Zobrazení byli naši sousedé, kterých jsme si zvykli příliš nevšímát. Mé courání po chodbách přineslo mimo estetického zážitku také zjištění, že obrazy Míly Doležalové nejsou nepřístupné, její dílo není k vidění jenom na výstavách a není zamčené v depozitářích (jak se domníval v onom článku Respekt). Možná se jenom pozapomnělo, že jej lze vidět kdykoliv na chodbách hotelu Gustav Mahler v Jihlavě. Návštěvu vřele doporučuji. Navíc jsem změnil názor, už si také myslím, že neznámá česká přítelkyně francouzského studenta měla pravdu. U kafe, nebo také při bezcílném toulání, se na ledacos přijde.

Na vaše příspěvky se i s redakční radou těší

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc. – předseda redakční rady

Sedící manželé

Cikánská svatba

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.

1. neurologická klinika LF MU
a FN u sv. Anny
Pekařská 53, 656 91 Brno
rektor@fnusa.cz

